

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2004 M. LAPKRIČIO 11 D. ĮSAKYMO NR. V-778 „DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 117:2004 „INFEKCINIŲ LIGŲ GYDYTOJAS. TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ“ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2019 m. gruodžio 10 d. Nr. V-1418
Vilnius

1. P a k e i ĉ i u Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. lapkričio 11 d. įsakymą Nr. V-778 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 117:2004 „Infekcinių ligų gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 117:2019 „INFEKCINIŲ LIGŲ GYDYTOJAS“ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 117:2019 „Infekcinių ligų gydytojas“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.“

2. N u s t a t a u, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymuose nuoroda į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. lapkričio 11 d. įsakymą Nr. V-778 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 117:2004 „Infekcinių ligų gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ reiškia nuorodą į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. lapkričio 11 d. įsakymą Nr. V-778 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 117:2019 „Infekcinių ligų gydytojas“ patvirtinimo“.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2004 m. lapkričio 11 d.
įsakymu Nr. V-778
(Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2019 m. gruodžio 10 d.
įsakymo Nr. V-1418
redakcija)

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 117:2019 „INFEKINIŲ LIGŲ GYDYTOJAS“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 117:2019 „Infekcinių ligų gydytojas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) nustato infekcinių ligų gydytojo veiklos sritis, teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma privaloma visiems infekcinių ligų gydytojams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Infekcinės ligos** – žmogaus ir gyvūnų ligos, kurias sukelia į organizmą patekusios bakterijos arba jų toksinai, virusai, pirmuonys, helmintai ir grybeliai.

3.2. **Infekcinių ligų gydytojas** – medicinos gydytojas, įgijęs infekcinių ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją.

3.3. **Infekcinių ligų gydytojo praktika** – infekcinių ligų gydytojo pagal nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti infekcinių ligų diagnostavimą, gydymą, reabilitaciją ir profilaktiką.

3.4. Kitos šioje Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Infekcinių ligų gydytojo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus universitetines medicinos studijas ir infekcinių ligų rezidentūrą. Užsienyje įgyta infekcinių ligų gydytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių profesinių kvalifikacijų pripažinimą, nustatyta tvarka.

5. Teisę verstis infekcinių ligų gydytojo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs infekcinių ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal infekcinių ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją.

6. Infekcinių ligų gydytojas verčiasi infekcinių ligų gydytojo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti infekcinių ligų gydymo paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir infekcinių ligų gydytojas.

7. Infekcinių ligų gydytojas dirba savarankiškai, infekcinių ligų gydymo paslaugas teikia suaugusiems pacientams, bendradarbiaudamas su sveikatos priežiūros specialistais ir kitais specialistais.

8. Infekcinių ligų gydytojas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, tarptautiniais dokumentais, asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis ir savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

9. Infekcinių ligų gydytojas turi teisę:

9.1. verstis infekcinių ligų gydytojo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

9.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

9.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

9.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

9.5. dalyvauti antimikrobinių vaistinių preparatų skyrimo ir vartojimo kontrolės asmens sveikatos priežiūros įstaigose veikloje;

9.6. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

9.7. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

9.8. vykdydamas Lietuvos medicinos normos 14 ir 15 punktuose nurodytą veiklą, teisės aktų, reguliuojančių asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka tvarkyti darbui būtinus asmens duomenis, įskaitant sveikatos duomenis;

9.9. reikalauti darbdavio užtikrinti optimalias darbo sąlygas (patalpos, higieninės sąlygos, apsaugos priemonės, medicinos prietaisai, jų priežiūra ir atnaujinimas), nurodytas kiekvienos diagnostinės ar gydymosios procedūros metodikoje;

9.10. verstis siaura medicinos praktika;

9.11. infekcinių ligų gydytojas turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS PAREIGOS

10. Infekcinių ligų gydytojas privalo:

10.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą jos teikimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją, tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

10.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siūsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

10.4. bendradarbiauti su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais, dalyvaujančiais atliekant tyrimo, diagnostikos ir gydymo veiksmus;

10.5. propaguoti sveiką gyvenimą, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

10.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.7. pagal kompetenciją vykdyti privalomas sveikatos programas;

10.8. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

10.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.10. laikytis licencijuojamos sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

10.11. tvarkyti infekcinių ligų gydytojo praktikos dokumentus infekcinių ligų gydytojo praktikos dokumentų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;

10.12. paaikškinti infekcinių ligų gydytojo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

10.13. taikyti tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

10.14. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

10.15. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

11. Infekcinių ligų gydytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kurie įgyjami baigus infekcinių ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulinant įgytą profesinę kvalifikaciją atsižvelgiant į medicinos mokslo ir praktikos pažangą.

12. Infekcinių ligų gydytojas turi žinoti:

12.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

12.2. medicinos statistikos pagrindus;

12.3. sveikatos draudimo pagrindus;

12.4. sveikatos teisės pagrindus;

12.5. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus, mokėti jomis naudotis;

12.6. asmens duomenų apsaugos principus.

13. Infekcinių ligų gydytojas turi išmanyti ir gebėti turimas žinias pritaikyti:

13.1. saugos darbe reikalavimus;

13.2. medicinos etikos pagrindus;

13.3. bendruosius medicinos pagalbos organizavimo principus;

13.4. ligonio bei jo artimųjų psichologijos ypatumus;

13.5. ligonio mitybą;

13.6. ligonių ilgalaikę priežiūrą lėtinių infekcinių ligų, antrinių imunodeficitų atvejais;

13.7. pagrindinius slaugos reikalavimus;

13.8. įrodymais pagrįstos medicinos principus, mokslinės literatūros, metodinių rekomendacijų ir gairių pritaikymą praktikoje;

13.9. infekcijų sukėlėjus, jų klasifikaciją, struktūrą ir savybes;

13.10. infekcinių ligų epidemiologiją;

13.11. infekcinių ligų patogenezę;

13.12. infekcinių ligų diagnostikos ir gydymo metodų galimybes, indikacijas, kontraindikacijas ir komplikacijas;

13.13. infekcinių ligų rizikos veiksnius, nespecifinę profilaktiką, imunoprofilaktiką, chemoprofilaktiką, infekcinių ligų priešepidemines priemones;

13.14. infekcijų etiologinio gydymo būdus ir principus; antimikrobinę terapiją;

13.15. priešbakterinių, priešvirusinių, priešpirmuoninių, priešgrybelinių vaistų grupes, jų skyrimo ir veiksmingumo vertinimo principus, veikimo ir atsparumo mechanizmus, farmakodinamikos ir farmakokinetikos ypatumus, galimas nepageidaujamas reakcijas.

14. Infekcinių ligų gydytojas turi gebėti:

14.1. dirbti savarankiškai ir daugiadalykėje komandoje kartu su kitų sričių specialistais;

14.2. praktikoje taikyti mokliškai pagrįstas teorines žinias;

14.3. veikti pavojingų ir ypač pavojingų infekcinių ligų ir jų protrūkių bei epidemijų sąlygomis;

14.4. laiku įtarti ir diagnozuoti gyvybei grėsmingas būkles, reikalaujančias reanimacinės pagalbos;

14.5. konsultuoti pacientus, bendrauti su pacientu, suprantamai paaiškinti pacientui ir (ar) jo artimiesiems atliekamų veiksmų tikslą ir prasmę, paaiškinti infekcinės ligos radinius, užsikrėtimo infekcine liga kelius ir būdus, galimą pavojų aplinkiniams bei aptarti tolesnius medicinos pagalbos veiksmus;

14.6. surinkti anamnezę (įskaitant gyvenimo, infekcinės ligos epidemiologinę ir imunologinę anamnezę) ir ją interpretuoti;

14.7. atlikti klinikinį ištyrimą ir interpretuoti jo rezultatus;

14.8. analizuoti infekcinių ligų simptomus, susieti juos su sindromais, atpažinti, įvertinti ir apibūdinti infekcinių ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą;

14.9. sudaryti paciento ištyrimo planą ir jį vykdyti;

14.10. vertinti ir kliniškai interpretuoti:

14.10.1. bendro kraujo tyrimo, biocheminių, mikrobiologinių, imunologinių, serologinių, genetinių, kitų tyrimų duomenis;

14.10.2. smegenų skysčio mikroskopinių, biocheminių, mikrobiologinių, imunologinių, molekulinų tyrimų duomenis;

14.10.3. radiologinių, elektrofiziologinių ir kitų tyrimų duomenis;

14.11. atlikti ir (ar) įvertinti, kliniškai interpretuoti:

14.11.1. įodinius mėginius, injekcijas;

14.11.2. greituosius diagnostikos testus;

14.11.3. skrandžio zondavimą ir plovimą;

14.11.4. elektrokardiogramą;

14.11.5. juosmeninę punkciją;

14.11.6. tiriamosios medžiagos iš infekcijos židinių įvairiose kūno vietose paėmimą ir tyrimus;

14.11.7. šlapimo pūslės kateterizavimą;

14.11.8. nuskausminimą ir sedaciją;

14.11.9. centrinio veninio spaudimo matavimą;

14.11.10. ultragarsinius tyrimus;

14.11.11. rektoskopiją;

14.11.12. kepenų elastografiją ir (ar) kepenų punkcinę biopsiją;

14.12. parinkti tinkamą tiriamajai medžiagai transportinę terpę;

14.13. apibendrinti tyrimų duomenis ir diagnozuoti infekcines ligas;

14.14. sudaryti individualų ligonio gydymo planą ir, aptaręs jį su ligoniu ir (ar) jo globėjais, jį vykdyti;

14.15. taikyti infekcinių ligų profilaktinį, etiotropinį, patogenezinį, empirinį ir kitus gydymo būdus;

14.16. racionaliai skirti priešbakterinį, priešvirusinį, priešgrybelinį ir priešparazitinį gydymą;

14.17. įvertinti galimus vaistų veikimo ir atsparumo mechanizmus, paskirto gydymo efektyvumą, nepageidaujamas reakcijas į vaistus, registruoti jas sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

14.18. laiku įtarti, nustatyti ir gydyti hospitalinę infekciją;

14.19. vykdyti ilgalaikį ligonių, sergančių lėtinėmis infekcinėmis ligomis, stebėjimą;

14.20. vertinti riziką paciento sveikatai ir taikyti tinkamas ir racionalias priemones šiai rizikai mažinti:

14.20.1. konsultuoti suaugusius pacientus imunoprofilaktikos klausimais, sudaryti ir taikyti individualaus skiepijimo kalendorių, įvertinti nepageidaujamas reakcijas po vakcinacijos, jas gydyti ir registruoti sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

14.20.2. konsultuoti suaugusius pacientus keliautojų infekcijų profilaktikos klausimais;

14.20.3. atlikti preekspozicinę ir poekspozicinę infekcinių ligų chemoprofilaktiką;

14.20.4. taikyti infekcijų kontrolės priemones, profilaktines priemones po kontakto su sergančiu ypač pavojinga infekcine liga;

14.21. organizuoti visuomenėje įgytų ir hospitalinių infekcijų epidemiologinę priežiūrą ir kontrolę ir dalyvauti antimikrobinų vaistinių preparatų skyrimo ir vartojimo kontrolės veikloje asmens sveikatos priežiūroje;

14.22. kitų specialybių gydytojus konsultuoti racionalaus gydymo antibiotikais, imunoprofilaktikos klausimais;

14.23. diegti sveikos gyvensenos idėjas, informuoti visuomenę apie infekcijos plitimo kelius, riziką ir prevenciją;

14.24. įvertinti profesinių veiksmų riziką savo paties sveikatai ir imtis priemonių šios rizikos išvengti, taikyti krauju ir oro lašeliniu būdu plintančių infekcijų profilaktiką darbo vietoje;

14.25. analizuoti savo darbo rezultatus ir numatyti jų gerinimo priemones.

15. Infekcinių ligų gydytojas pagal savo kompetenciją turi gebėti įtarti, diagnozuoti, diferencijuoti ir gydyti (konsultuoti), prireikus bendradarbiaudamas su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais ar būdamas daugiadalykės specialistų komandos nariu, bakterijų, mikobakterijų, virusų, pirmuonių sukeltas infekcijas, helmintozes, mikozeles, pedikuliozę ir kitas ektoparazitozes, įskaitant:

15.1. neuroinfekcijas;

15.2. akių infekcijas;

15.3. kvėpavimo takų infekcijas;

15.4. latentinę ir ekstrapulmoninę tuberkuliozę;

15.5. odos ir minkštųjų audinių infekcijas;

15.6. įvairių lokalizacijų abscesus, kai nereikia chirurginės intervencijos;

15.7. kaulų ir sąnarių infekcijas;

15.8. diabetinės pėdos infekcija;

15.9. su implantais susijusias infekcijas, kai nereikia chirurginės intervencijos;

15.10. šlapimo takų infekcijas;

15.11. virškinimo sistemos infekcijas;

15.12. intraabdominalines infekcijas, kai nereikia chirurginės intervencijos;

15.13. lytiškai plintančias infekcijas;

15.14. nekomplikuotas širdies ir kraujagyslių infekcijas;

15.15. hepatitus ir infekcinės kilmės kepenų cirozę;

15.16. žmogaus imunodeficito viruso sukeltą ligą;

15.17. sepsį;

15.18. zoonozes;

15.19. infekcijas, esant antriniam imunodeficitams;

15.20. neaiškios kilmės karščiavimą;

15.21. infekcinės kilmės lokalizuotas ir generalizuotas limfadenopatijas;

15.22. infekcinės kilmės bėrimus, lydimus karščiavimo;

15.23. hospitalines infekcijas;

15.24. keliautojų infekcijas;

15.25. būklės po kontakto su gyvūnais, nariuotakojų įsisiurbimo, kontakto su krauju ar organizmo skysčiais;

15.26. nėščiųjų infekcijas.

